

ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทย

ENGLISH LEARNING PROBLEMS OF THAI PEOPLE

¹ปิ่นทนต์พ ผจญทรพรค, ²ณัฐวุฒิ โพธิ์ทักษิณ และ ³นรินทร์ มุกมณี

¹Bhannop Pachontarapak, ²Natthawut Photaksin and ³Narin Mookmanee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ประเทศไทย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

¹Bhannop@gmail.com, ²ken_nk@hotmail.com, ³narin032@gmail.com

Received September 10, 2021; Revised November 2, 2021; Accepted December 1, 2021

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทยในด้านทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน จากศึกษาพบว่า คนไทยจะมีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษมากกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น พม่า ลาว กัมพูชา ฟิลิปปินส์ เป็นต้น ในด้านทักษะทั้ง 4 คือ ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียนพบว่า คนไทยมีปัญหาด้านทักษะการฟัง เช่น การฟังและเข้าใจบทสนทนาภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน การฟังวิทยุภาคภาษาอังกฤษและการฟังเสียงต้นฉบับจากภาพยนตร์ต่างประเทศเป็นต้นมากที่สุด ต่อมาทักษะการพูด เช่น การพูดทักทาย การแนะนำตนเอง การบอกทาง การสนทนาในชีวิตประจำวัน การอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือ ทักษะการเขียนปัญหาที่พบคือ การเขียนรายงานเป็นภาษาอังกฤษ การจดคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ การเขียนคำบรรยายสิ่งต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ การเขียนประวัติตนเองเป็นภาษาอังกฤษและทักษะการอ่านมีปัญหาน้อยที่สุด

คำสำคัญ: ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษ, การใช้ภาษาอังกฤษของคนไทย

¹ อาจารย์, คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

² อาจารย์, คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

³ อาจารย์, คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Abstract

This academic article aims to study the problems of learning English of Thai people in the four skills: listening, speaking, reading and writing. The study found that the Thai people have more problems in learning English than neighboring countries such as Myanmar, Laos, Cambodia, the Philippines, etc. in the four skills including listening, speaking, reading and writing. It was found that most problems the Thai people have are listening skills such as listening and understanding English conversation used in everyday life, listening to English radio and listening to original audio from foreign movies etc. The second problem is speaking skills such as greetings, self-introduction, giving directions, conversation in daily life and discussion in English. This is followed by writing skills. The most common problems included writing reports in English, taking notes in English, describing things in English, writing a self-biography in English. Reading skill is the least problematic.

Keywords: Problems of Learning English, English Usage of Thai People

บทนำ

การติดต่อสื่อสารของมนุษย์ตั้งแต่อดีตถึงยุคแห่งเทคโนโลยีการสื่อสารในปัจจุบัน สื่อกลางที่ทำให้ประสบความสำเร็จคือภาษาอังกฤษ ดังจะเห็นได้จากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือเรียน ภาพยนตร์ อีเมลล์และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น ส่วนใหญ่จะใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางทั้งสิ้น สำหรับประเทศไทยได้มองเห็นประโยชน์และความสำคัญของภาษาอังกฤษจึงได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาตั้งแต่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ปัจจุบันภาษาอังกฤษได้ถูกบรรจุไว้ในหลักสูตรเพื่อให้ให้นักเรียนได้เรียนเป็นวิชาหลักตั้งแต่ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ส่วนในระดับมหาวิทยาลัย ภาษาอังกฤษเป็นวิชาภาษาต่างประเทศที่สำคัญเช่นเดียวกัน ดังจะเห็นได้จากทุกมหาวิทยาลัยได้กำหนดให้วิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาพื้นฐานที่ผู้เรียนในระดับนี้จะต้องเรียนทุกคน โดยมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาใน 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน (เสาวภา ฉายะบุระกุล, 2547)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับต่างๆ ที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรแม้ว่านักศึกษาจะใช้เวลาในการเรียนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามาแล้วอย่างน้อย 6 ปี เพราะการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาเป็นการเรียนการสอนแบบ ภาษาอังกฤษทั่วไป (General English) ซึ่งผู้เรียนไม่สามารถนำไปใช้สื่อสารได้จริงในระดับอุดมศึกษา ภาษาอังกฤษนั้นเป็นการแสวงหาความรู้แต่สภาพการเรียนการสอนยังเป็น

การเรียนรู้กฎเกณฑ์และคำศัพท์เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังไม่ดีพอจึงทำให้การพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างเชื่องช้า (พรศรี ใจงาม, 2533)

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้จัดหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับพื้นฐานสำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1 โดยนิสิตจะต้องเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมให้นิสิตมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับภาษาอังกฤษในระดับสูงต่อไป จากการติดตามประเมินนิสิตที่เรียนจบไปแล้วพบว่านิสิตส่วนใหญ่ จะมีปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษจึงทำให้นิสิตบางส่วนขาดโอกาสอันดีในการทำงาน ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษของคนไทย เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของคนไทยเพื่อสนองความต้องการของคนไทยที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

หลักสูตรการศึกษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สามารถนำผู้เรียนและผู้สอนไปสู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จนั้นจะต้องมีแนวทาง วิธีการ ขั้นตอนและกระบวนการโดยยึดหลักสูตรซึ่งแต่ละโรงเรียนจะต้องยึดเป็นแนวทางในปัจจุบันได้แก่หลักสูตรการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรการศึกษาในระดับต่าง ๆ ต้องมีลักษณะที่หลากหลาย จัดให้เหมาะสมในแต่ละระดับ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฏิรูปนิยมและปรัชญาการศึกษาพิพัฒน์นิยม ซึ่งสาระของหลักสูตรต้องมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมดุลในด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ ความดีงาม ซึ่งจะสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาสังคมนิยมและความรับผิดชอบต่อสังคมมุ่งเน้นพัฒนาวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาสังคมนิยมที่เน้นการสอนวิชาพื้นฐานและปรัชญาการศึกษาสารัตถนิยม (เช่น รายวิชา แก่นหรือวิชาพื้นฐาน) และมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ในสังคม ดังนั้นความหมายของคำว่าหลักสูตรนักวิชาการท่านได้ให้ความหมายและนิยามไว้ดังนี้

กรมวิชาการ (2545:5) กล่าวถึงหลักสูตรสถานศึกษาว่าเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถโดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงกำหนดขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเอง มีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคมและโลกอย่างมีความสุข วัฒนาพร ระเบียบทุกข์ (2545:64) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรคือ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวดำเนินการและการวัดและประเมินผล เนื่องจากหลักสูตรเป็นเพียง

ทฤษฎีกว้าง ๆ มิได้ระบุรายละเอียดของการปฏิบัติจึงจำเป็นต้องแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้โครงสร้างเนื้อหาวิชาและแผนการสอน จึงจะสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงได้

ปัญหาการจัดการเรียนรู้ทักษะทางภาษาอังกฤษ

จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนรู้ภาษาทุกภาษา ย่อมต้องการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทั้ง 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็เช่นเดียวกัน ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ซึ่งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศหรือในฐานะภาษาที่สองพบว่า ผู้เรียนภาษามักจะมีปัญหาในทักษะทางภาษา 4 ทักษะในลักษณะต่างๆ กัน ปัญหาของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศนั้น ผู้เรียนจะมีปัญหาในการฟังมากที่สุด อาจเป็นเพราะผู้เรียนเหล่านั้นมีโอกาสนับกับเจ้าของภาษาน้อย ดังนั้นพวกเขาจึงประสบปัญหาในการฟังบรรยายของเจ้าของภาษา ทักษะการฟังไม่ได้รับความสนใจเท่าเทียมกับทักษะอื่น ๆ ทางภาษา ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคับข้องใจ ความไม่กล้าแสดงออกและทำให้หมดกำลังใจ การที่ผู้เรียนที่ไม่สามารถฟังภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สองได้เข้าใจ ถึงแม้จะได้ผ่านการเรียนวิชาการสนทนามาแล้วทั้งในชั้นระดับชั้นมัธยมศึกษาหรือระดับอุดมศึกษา อาจเนื่องมาจากปัญหาที่เกี่ยวข้อง 3 ประการ คือ 1) ความยากลำบากในการจดจำรายละเอียดที่สำคัญของข้อความที่มีความยาวมาก ๆ 2) ความเร็วในการพูดที่มีข้อความที่ไม่ชัดเจน 3) ความไม่คุ้นเคยกับคำศัพท์ที่พูดหรือข้อความที่ได้ฟัง

ในด้านปัญหาการพูดภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยโดยทั่วไป อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มักให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านมากที่สุดและทำการสอนโดยแปลและอธิบาย ซึ่งทำให้ไม่มีการสื่อสารในห้องเรียนโดยใช้ภาษาอังกฤษ ผู้เรียนจึงไม่มีโอกาสในการใช้ทักษะการพูดดังนั้นอาจารย์ผู้สอนจึงไม่จำเป็นต้องมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ เพราะใช้ภาษาไทยในการสื่อสารในห้องเรียนทั้งหมด กรมวิชาการ (2539: บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเพื่อศึกษาสมรรถนะของครู สภาพปัญหา อุปสรรค ในการจัดการเรียนการสอนความสามารถของนักเรียนในการเรียนภาษาอังกฤษ ความคิดเห็นและความคาดหวังต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษพบว่า สมรรถนะของครูผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนส่วนใหญ่เข้าใจจุดประสงค์ ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาก เข้าใจเนื้อหาสาระ การจัดทำสื่อ การวัดและประเมินผลปานกลางและเข้าใจวิธีการบันทึกผลการประเมินน้อย มีความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนปานกลาง กิจกรรมที่เน้นมากคือ การฟัง การพูด การให้กำลังใจ และการเสริมแรง วิธีการพัฒนาประสิทธิภาพของครูผู้สอนคือ การอบรมศึกษาเอกสาร ศึกษาดูงาน

การฟังบทสนทนาภาษาอังกฤษจะช่วยให้เราทำความเข้าใจกับสำเนียงของเจ้าของภาษา นอกจากนี้เราจะได้เรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการพูดต่างๆไปด้วย สิ่งนี้หาได้ยากมากตามหนังสือเรียนภาษาอังกฤษ การฟังบทสนทนาภาษาอังกฤษด้วยตนเองจะเปิดโอกาสให้เราฝึกพูดตามไปด้วย ต่างจากการดูหนังภาษาอังกฤษที่อาจมีการใช้คำยากๆ ซึ่งสำหรับคนที่ไม่มีพื้นฐานมาดีพอ แทนที่จะได้ฝึกการฟังกลับต้องมาคอยเปิด Dictionary ตีความหมายเอาเอง

ฟังอย่างเข้าใจ-ถ้าเราไม่เข้าใจ เราก็จะไม่เรียนรู้อะไรเลย นี่เป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่พูดภาษาอังกฤษมากแค่ไหนก็ไม่ช่วยอะไรเลย เราไม่เข้าใจเพราะมันเร็วและยากเกินไปล่ะ ถ้าไม่มีพื้นฐานมาก่อนก็ยากที่จะเก่งขึ้นแบบก้าวกระโดดได้หลายคนพยายามฝืน ฝึกฟังภาษาอังกฤษที่ยากและซับซ้อน ทำให้พัฒนาได้ช้าพอสมควร ดังนั้นหลักการสำคัญคือ “ง่ายๆ” เข้าไว้ครับ จะเก่งเร็วกว่าเยอะเลย

ฟังอย่างต่อเนื่อง - แค่เข้าใจไม่พอ แต่ต้องฝึกฟังบทสนทนาภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องด้วย ลองคิดดูครับ ถ้าเราได้ยินศัพท์ภาษาอังกฤษใหม่แค่ครั้งเดียว ต้องลืมแน่ๆ ถึงแม้ไป 5-10 ครั้งก็ยังจำไม่ได้อยู่ดี มันต้องผ่านหูบ่อยครั้งไม่ถ้วนกว่าเราจะซึมซับจดจำ และเข้าใจได้ในทันทีที่ได้ยินอย่างว่าแต่ฟัง 10 ครั้งเลยครับ ถ้าอยากเก่งจริงๆก็ต้องฟังอย่างน้อย 50-100 ครั้งโน่นกว่าเราจะเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ทันทีที่เห็น

แนวทางการฝึกทักษะภาษาอังกฤษ

1. อย่ากลัวความผิดพลาดและกังวลกับหลักไวยากรณ์มากเกินไป

ปัญหาใหญ่สำหรับคนที่กำลังหัดพูดภาษาอังกฤษ ที่ฝรั่งมักจะเรียกว่าเป็นอาการ “mental blocks” คือมีบางสิ่งในจิตใจที่ขัดขวางทำให้ไม่สามารถเข้าใจหรือทำอะไรบางอย่างได้ กลัวว่าจะพูดผิด อาจถ้าพูดประโยคภาษาอังกฤษได้ไม่สมบูรณ์แบบและไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ที่ท่องกันเป็นนกแก้วนกขุนทอง ความกังวลเหล่านั้นจะทำให้คุณรู้สึกอึดอัดและพูดไม่ได้สักที จงจำเอาไว้ว่า “การสื่อสารเป็นเรื่องสำคัญมากกว่าความสมบูรณ์แบบ”

ลองนึกภาพคน ๆ หนึ่งพูดว่า “Yesterday I go to party in beach.” ซึ่งประโยคนี้นี้ผิดหลักไวยากรณ์ แต่ที่ถูกต้องคือ “Yesterday I went to a party on the beach.” แต่ทั้งสองประโยคกลับสื่อสารได้ความเดียวกันว่า “เมื่อวานฉันไปปาร์ตี้ที่ชายหาดมา” ความผิดพลาดไม่ใช่สิ่งร้ายแรง ก็แค่ลองใหม่แก้ไขไปเรื่อย ๆ หายใจเข้าลึก ๆ อย่าอายถ้ามันจะผิดพลาดหรือไม่ถูกหลักไวยากรณ์นัก เพราะการสื่อสารให้เข้าใจกันเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

2. เริ่มต้นจากการฟัง

อยากพูดภาษาอังกฤษให้คล่องเราต้องเริ่มฟังกันก่อน ไม่ว่าจะเป็นบทสนทนาภาษาอังกฤษ หรือจะดูหนัง ฟังเพลง เลือกแบบที่เราชอบได้เลย สำหรับคนที่ไม่มีพื้นฐานภาษาอังกฤษเลยควรเริ่มจากการฟังบทสนทนาง่าย ๆ ก่อน จะช่วยให้เรารู้สึกคุ้นเคยกับสำเนียงของเจ้าของภาษาและยังได้เรียนรู้ศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในการพูดทั่ว ๆ ไปด้วย ต่างจากการดูหนังหรือฟังเพลงภาษาอังกฤษเพราะอาจจะมีการใช้คำยาก ๆ ซึ่งสำหรับคนที่ไม่มีพื้นฐานมาดีพอ แทนที่จะได้ฝึกการฟังกลับต้องมาคอยเปิด Dictionary ตีความหมายแทน

เคล็ดลับในการฟังให้ได้ผลก็คือ “ฟังอย่างเข้าใจและฟังอย่างต่อเนื่อง” เข้าใจคือเลือกฟังอะไรที่ง่ายไม่ยากเกินไป เช่น ข่าวภาษาอังกฤษที่ทั้งยากและเร็ว ฟังก็ปี๋ก็ชาตึกก็ไม่มีวันเข้าใจ ฟังมากแค่ไหนก็ไม่ช่วยอะไร ดังนั้นเลือกง่าย ๆ เข้าไปแล้วค่อยพัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ จะดีกว่าและฟังอย่างต่อเนื่อง วันละ 1-2 ชั่วโมง สามารถแบ่งเป็นเช้า 20 นาที เที่ยง 20 นาที และเย็นอีก 20 นาทีก็ได้ ตามสะดวกแต่เน้นว่าต้องฟังทุกวัน ห้ามวันเว้นวันโดยเด็ดขาด แล้วคุณก็จะเห็นผลที่ตามมาในมีกส์สัปดาห์

3. ฟังแล้วตอบ

การฟังเพื่อให้เราเข้าใจภาษาอังกฤษได้มีประสิทธิภาพและสามารถโต้ตอบได้ ไม่ใช่ฟังซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง เพื่อให้จำเพียงอย่างเดียวแต่เป็นการ “ฟังและตอบคำถาม” ในขั้นตอนแรกของการฝึกพูดภาษาอังกฤษให้ดี นั่นคือ การฟังจากบทสนทนาภาษาอังกฤษง่าย ๆ เมื่อเราฟังแล้วลอง “Pause” ในช่วงของคำตอบ แล้วฝึกตอบอย่างรวดเร็ว จากคำถามที่เราฟังฝึกให้เร็วขึ้นโดยไม่ต้องคิดภาษาอังกฤษของคุณก็จะกลายเป็นระบบอัตโนมัติไปโดยปริยายหรือลองฝึกด้วยการหาตัวเตอร์ชาวต่างชาติมาช่วยเล่าเรื่องราวสักหนึ่งเรื่อง เริ่มจากง่าย ๆ ก่อน เมื่อเล่าจบให้เขาถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่เล่าให้ฟัง จะทำให้คุณคิดคำตอบได้อย่างรวดเร็วนั่นเอง

4. เรียนรู้เป็นภาพไม่ใช่ตัวอักษร

ก่อนที่จะพูดภาษาอังกฤษได้ต้องมีการซ้อม การเตรียมความพร้อม ต้องถามตัวเองก่อนว่ามีคลังคำศัพท์มากพอหรือยัง เหตุผลหนึ่งที่ทำให้เราไม่สามารถสื่อสารหรือพูดภาษาอังกฤษได้นั้นเพราะเราไม่รู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเลยไม่รู้อาจจะตอบฝรั่งชาวต่างชาติได้อย่างไร ท่องจำกันตั้งแต่เล็กจนโตก็จำได้บ้างไม่ได้บ้าง ถึงเวลาจริงก็นึกไม่ออกไม่รู้จะหยิบคำไหนมาใช้ ดังนั้น ต่อไปนี้เราต้องมาเรียนรู้และจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษในรูปแบบใหม่ “เลิกท่องศัพท์ ถ้าอยากพูดภาษาอังกฤษได้”

ต้องเลิกท่องคำศัพท์เป็นคำๆ ท่อง 1,000 คำ ก็จำไม่ได้ ลองหันมาใช้วิธีการเรียนรู้คำศัพท์เป็นภาพและเรื่องราวแทนการจดคำศัพท์เป็นลิสต์ยาวๆ พร้อมคำแปลแล้วนั่งท่องนอนท่อง วิธีนั้นลืมไปได้เลย ลองเปลี่ยนมาเป็นการเรียนรู้คำศัพท์แบบเป็นวลี ไม่จำเป็นคำๆ

เวลาที่เจอคำศัพท์ใหม่ๆให้จดลงในสมุดโน้ต พร้อมกับวลีสั้นๆ จะทำให้การพูดและหลักไวยากรณ์ของคุณดีขึ้นอย่างรวดเร็ว

5. หยุดท่องหลักไวยากรณ์

เด็กไทยส่วนมากเริ่มเรียนภาษาอังกฤษมาพร้อมๆ กับการเริ่มท่องกฎไวยากรณ์ “S. + V.to be + V.เติม ing” เป็น Present Continuous Tense ท่องจำไปเรื่อย ๆ พร้อมกับคำศัพท์รูปกริยาที่เปลี่ยน ช่อง 1, 2, 3 ถ้าเริ่มต้นด้วยวิธีท่องหลักไวยากรณ์แล้ว 60 เปอร์เซ็นต์ จะคุยกับฝรั่งไม่ได้เลย อีก 30 เปอร์เซ็นต์ จะแค่พอพูดได้แบบตะกุกตะกัก ซึ่งมีเพียง 10 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ที่สามารถพูดภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว สำเนียงถูกต้อง เด็กอเมริกันแทบๆไม่เคยต้องเรียน Grammar จนกระทั่งถึงมัธยม บางคนเพิ่งมาเริ่มเรียน Present Tense ตอนอายุ 15-16 ปีแล้ว

ถ้าจะฝึกพูดภาษาอังกฤษให้ได้ต้องหยุดท่องหลักไวยากรณ์ เพราะนั่นเป็นวิธีที่ผิด เด็กๆ ชาวต่างชาติจะพูดภาษาอังกฤษจากการเรียนรู้เองโดยธรรมชาติ จากการฟัง สังเกต และเลียนเสียงพูดจนคล่องก่อนจะเริ่มเรียนหลักไวยากรณ์ เหมือนเด็กไทยที่เรียนรู้และพูดคำว่า “แม่” จากการฟังและฝึกร้องเสียงแล้วค่อยมาเรียนรู้วิธีการผสมคำในภายหลังนั่นเองจริงๆ แล้วก็ใช้หลักในการเรียนรู้ภาษาเหมือนกันทั่วโลก

6. เรียนรู้แบบซ้ำๆแต่ลึกซึ้ง

เคล็ดลับที่จะทำให้คุณพูดภาษาอังกฤษได้อย่างง่ายดายนั่นก็คือ การเรียนรู้ทุกคำและทุกวลีอย่างลึก (Deeply) ไม่ใช่แค่เรียนรู้ความหมาย ไม่ใช่แค่จำเพื่อไปทำข้อสอบ แต่คุณจะต้องเรียนรู้มันอย่างลึกซึ้ง ลึกลงไปในสมอง การพูดภาษาอังกฤษให้ได้ง่ายคุณต้องทำซ้ำหลายๆ ครั้งในแต่ละบทเรียน ตัวอย่างเช่น ถ้าคุณมีหนังสือบทสนทนาภาษาอังกฤษ 1 เล่มในบทแรกให้ฟัง 30 ครั้ง ก่อนที่จะผ่านไปบทที่ 2 โดยสามารถแบ่งเป็น 3 ครั้งในแต่ละวัน ให้ทำแบบนี้ไปจนครบ 10 วัน ต่อหนึ่งบท อย่าเพิ่งท้อ ท่องไว้ซ้ำๆ ได้พริ้วลื่นงาม ฟังจนฝังลึกลงไป ในสมอง ไม่ง่ายแต่ก็ไม่ยากจนเกินไปขอเพียงตั้งใจจริง

7. อย่าแปลเป็นไทย

สาเหตุที่คนไทยส่วนใหญ่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้แม้ว่าจะฟังออกก็ถาม นั่นก็คือการแปลประโยคต่างๆ เป็นภาษาไทยก่อนตอบ ซึ่งการพูดได้อย่างเป็นอัตโนมัติคือ ฟัง-คิด-พูด ต้องเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด โดยไม่มีการแปลเป็นไทยในหัว เพราะฉะนั้น เราควรพยายามแปลเป็นไทยให้น้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ระบบที่คนไทยส่วนใหญ่คิดคือ ฟังภาษาอังกฤษแล้วมาแปลเป็นไทย คิดคำตอบภาษาไทย แล้วแปลตอบออกไปเป็นภาษาอังกฤษอีกที ซึ่งกว่าจะหลุดคำตอบออกมาได้ต้องผ่านขั้นตอนหลายอย่าง ผลคือพูดออกมาแบบตะกุกตะกัก ไม่ไหลลื่นและเป็นธรรมชาติ วิธีการเรียนภาษาที่ถูกต้องก็คือ ต้องพยายามแปลให้น้อยที่สุดหรือไม่แปลเลยดียิ่งดี เน้นความเข้าใจความหมายเป็นภาพของมันจริง ๆ

8. เรียนรู้ที่จะคิดให้เป็นภาษาอังกฤษ

หนึ่งในกุญแจสำคัญที่จะทำให้คุณพูดภาษาอังกฤษได้นั่นก็คือ “การคิดให้เป็นภาษาอังกฤษ” อีกหนึ่งวิธีที่ดีที่สุดที่ในการเรียนรู้และจะทำให้คุณพูดได้อย่างง่ายดาย ไม่ต้องอายถ้าเกิดความผิดพลาดขึ้นมา เพราะไม่มีใครรู้โดยคุณสามารถทำตามกระบวนการและขั้นตอนได้ ดังนี้

Level 1: คิดคำศัพท์ภาษาอังกฤษในแต่ละวันของคุณ

เมื่อคุณตื่นขึ้นมาในตอนเช้าให้คิดคำศัพท์ขึ้นมา 1 ชุด เช่น

Bed, toothbrush, bathroom, eat, banana, coffee, clothes, shoes

หรือถ้าคุณกำลังนั่งทำงานอยู่ก็คิดถึงคำศัพท์ขึ้นมาอีก 1 ชุด

Car, job, company, desk, computer, paper, pencil, colleague, boss

Level 2: ลองเอาคำศัพท์มาแต่งให้เป็นประโยค

เมื่อคุณกำลังนั่งกินอาหารกลางวันอยู่ คิดเป็นประโยค เช่น

- I'm eating a sandwich.
- My friend is drinking soda.
- This restaurant is very good.

ขณะที่คุณกำลังนั่งดูทีวีอยู่ คิดเป็นประโยค เช่น

- That actress is beautiful.
- The journalist has black hair.
- He's talking about politics.

Level 3: สุดท้ายจินตนาการประโยคภาษาอังกฤษทั้งหมดให้เป็นเรื่องราวขึ้นมาในหัวของคุณ โดยให้คิดเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด เช่นในขณะที่คุณออกกำลังกาย หรือกำลังรอรถไฟฟ้า รถเมล์ ให้ลองนึกบรรยายเหตุการณ์ต่าง ๆ บอกเล่าเรื่องราวในหัวคุณให้เป็นภาษาอังกฤษ คุณจะรู้สึกผ่อนคลาย เพราะนี่เป็นเพียงความคิดยังไม่ได้พูดจริง ๆ

9. พูดด้วยคำศัพท์ที่แตกต่าง คุณมีความคิดสร้างสรรค์

สองอุปสรรคใหญ่ที่ทำให้การพูดภาษาอังกฤษดูไม่คล่องแคล่วมั่นใจนั่นก็คือ “ไม่รู้คำศัพท์และ การหยุดหรือลังเล” ซึ่งทั้งสองอย่างนี้มักมาพร้อมกันเสมอ หลายครั้งที่คุณพูดภาษาอังกฤษแต่นึกคำศัพท์ไม่ออก นั่นก็เป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้เราพูดภาษาอังกฤษไม่ได้ เพราะมันแค่คิดถึงคำศัพท์ที่เคยท่องไว้ คราวนี้เราลองมาเปลี่ยนวิธีใหม่ ถ้านึกไม่ออกก็ไม่เป็นไร ลองหาคำอื่นมาอธิบายขยายความเอาก็ได้

ถ้าคุณจะบอกว่า “หัวหอม” ภาษาอังกฤษคือ “onion” แต่มันก็คำศัพท์ไม่ออกก็ให้อธิบายไปว่า “the white vegetable that when you cut it you cry” นี่เป็นคำบรรยายที่เข้าใจได้ ว่าสิ่งที่คุณกำลังจะสื่อสารหมายถึงอะไร รวมไปถึงคำศัพท์อื่น ๆ ที่จะใช้แทนกันได้

ในภาษาอังกฤษ เช่น การกล่าวทักทาย ที่นอกจาก “hello” แล้วมีคำว่าอะไรบ้าง หรือการกล่าวลา วิธีของการล่ำลาในภาษาอังกฤษนั้นก็มากมายหลายสถานการณ์ด้วยกัน

10. ใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

เปลี่ยนสภาพแวดล้อมของคุณให้เต็มไปด้วยภาษาอังกฤษ ถือเป็นการฝึกฝนไปในตัว แต่ถ้าจะให้ง่ายและรวดเร็วที่สุดนั้นก็คือ “พยายามหาเพื่อนที่เป็นชาวต่างชาติ” นอกจากจะได้เพื่อนแล้ว เรายังได้ฝึกภาษาด้วย ที่สำคัญเพื่อนชาวต่างชาตินี้แหละที่จะช่วยคุณแก้ไขคำผิด ทั้งคำศัพท์ รูปประโยคและหลักไวยากรณ์ต่างๆ ให้คุณได้ พยายามหาเพื่อนฝรั่งคุยแชทบ้าง คุย Skype บ้าง เพื่อเป็นการฝึกภาษาและฟังสำเนียงที่ถูกต้องนั่นเอง

บทสรุป

จากการศึกษาพบว่า สถานภาพได้แก่ เพศ วัย อายุ การศึกษา อาชีพ มีผลต่อปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพราะจากการเอกสารงานวิจัยพบว่า คนไทยมีปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ การใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน พบว่า ปัญหาด้านทักษะการฟังเป็นปัญหาที่คนไทยประสบปัญหามากที่สุด คือ การฟังวิทยุภาคภาษาอังกฤษ การฟังและเข้าใจภาษาอังกฤษและการฟังภาพยนตร์ภาคภาษาอังกฤษ ทั้งนี้อาจจะสืบเนื่องมาจากตัวคนไทยเองมีปัญหาในการอ่านหนังสือพิมพ์ที่เป็นภาษาอังกฤษ การอ่านคำชี้แจงในการทดสอบที่เป็นภาษาอังกฤษ การอ่านประกาศโฆษณาที่เป็นภาษาอังกฤษ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษอยู่ในระดับกลาง ปัญหาที่พบมาก คือ การพูดทักทาย การแนะนำตนเอง การบอกทาง การสนทนาในชีวิตประจำวัน การอภิปรายเป็นภาษาอังกฤษหรือรายงานหน้าชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ การพูดแสดงความเห็นเป็นภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ พูดเชื้อเชิญเป็นภาษาอังกฤษ รองลงมาระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะการเขียน ปัญหาที่พบมากคือ การเขียนรายงานเป็นภาษาอังกฤษ การจดคำบรรยายเป็นภาษาอังกฤษ การเขียนคำบรรยายสิ่งต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ การเขียนประวัติตนเองเป็นภาษาอังกฤษ และทักษะการอ่านมีปัญหาน้อยที่สุด

สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาและอุปสรรคในการเรียนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพได้ ซึ่งโดยภาพรวมแล้วคนไทยยังขาดความเอาใจใส่ กระตือรือร้นในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ ดร.พนธ์ศักดิ์ พลสารมย์ (2544: บทความ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา: การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีพบว่า บุคลิกภาพของบัณฑิตยังบกพร่องในด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความอดทนและความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังพบว่าบัณฑิตในระดับปริญญาตรีขึ้นไปขาดทักษะและประสบการณ์ในการค้นคว้าวิจัย ขาดทักษะในการเขียนเรียงความภาษาไทยและไม่สามารถสื่อสารข้อความให้เข้าใจโดยใช้ภาษาอังกฤษได้

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2545). *สภาพการเรียนรู้การสอนภาษาในระดับชั้นประถมศึกษาตามหลักสูตร
 ภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- พรศรี ใจงาม. (2533). *การศึกษาปัญหาและความต้องการของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและ
 นักศึกษาในวิทยาลัยพลศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร. อุดมศึกษา*.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย. (2544). *การปฏิรูปการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา: การพัฒนา
 กระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี*. ทบวง มหาวิทยาลัย.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตาม
 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- เสาวภา ฉายะบุระกุล, ผู้แปล. (2547). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ (How to Teach English)*.
 กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.